Jeelo Peuters en BSO

Inspiratie voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers

ANNEJELLE MAAS, DE TRIOLIER:

‘GEBRUIK JE EIGEN ERVARINGEN EN IDEEËN TIJDENS DE PROJECTEN. BETREK JE EIGEN OMGEVING. ER IS VEEL MEER MOGELIJK DAN JE IN EERSTE INSTANTIE DENKT!’

Inhoud

Woord vooraf	3
Verbinden: Waarom zou je dat doen?	4 - 5
Verbinden: Hoe doe je dat?	6 - 7
Suggesties per project	
Omgaan met elkaar	8 - 10
Maken van je eigen product	11 - 13
Leren voor later	14 - 16
Zorgen voor dieren	17 - 19
Beleven van onze planeet	20 - 22
Veilig in het verkeer	23 - 25
Zorgen voor jezelf en anderen	26 - 28
Omgaan met geld	29 - 31
Leren van personen van vroeger	32 - 34
Inrichten van je omgeving	35 - 37
Omgaan met natuur	38 - 40
Veilig helpen	41 - 43
De 12 projecten	44

Colofon

De brochure is ontwikkeld door leerkrachten, pedagogisch medewerkers, ouders en ontwikkelaars van Jeelo en is bedoeld voor belangstellende ouders van Jeelo-scholen en voor integrale kindcentra.

Met dank aan Jeelo-scholen De Gouden Griffel, De Graswinkel en De Triolier

Doel van deze brochure

De eerste pijler van Jeelo is Samen Leven. Kinderen leren met en in hun omgeving. In deze brochure laten we zien hoe je kinderen van de basisschool, peuteropvang en BSO kunt verbinden met de omgeving en met elkaar door de projecten van Jeelo. Bij elk project vind je inspirerende voorbeelden van leuke en leerzame activiteiten die je met kinderen van 0 tot 12 kunt ondernemen in en met de omgeving.

Woord vooraf

Wij, Kinderopvang Humanitas en OBS de Graswinkel, werken samen aan een plek waar kinderen en ouders zich welkom en veilig voelen en waar kinderen de ruimte krijgen zich in eigen tempo en onder eigen regie te ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn er voor de kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar tussen 7.30 uur en 18.30 uur.

Doordat wij samenwerken en samen-denken wordt de overstap voor kinderen van kinder- en peuteropvang naar school en van school naar buitenschoolse opvang zo natuurlijk mogelijk. De projecten van Jeelo helpen ons daarbij. De projecten verbinden de kinderen onderling en verbinden hen met de wereld op basis van gezamenlijke ontwikkeldoelen. De projecten zorgen er ook voor dat wij ons verbinden. Samen bereiden we de projecten voor.

Met de projecten creëren wij een omgeving waar alle ruimte is voor ontdekkend en onderzoekend spelen en leren, iets wat helemaal past in de visie op kindontwikkeling van zowel de school als de kinderopvang.

Vanaf de start van onze samenwerking stond Jeelo open voor onze ervaringen. Mooi dat Jeelo de stap naar kinder- en peuteropvang zet. Samen zullen we het steeds beter vormgeven.

Vivian Berden en Yvonne Geurts

Directeur
OBS Graswinkel

Locatiemanager
KDV de Fluiteend, Peuteropvang Graspieperke en BSO Club4kids

In elk project werken de kinderen aan de ontwikkeling van hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, presenteren, leren en bewegen.

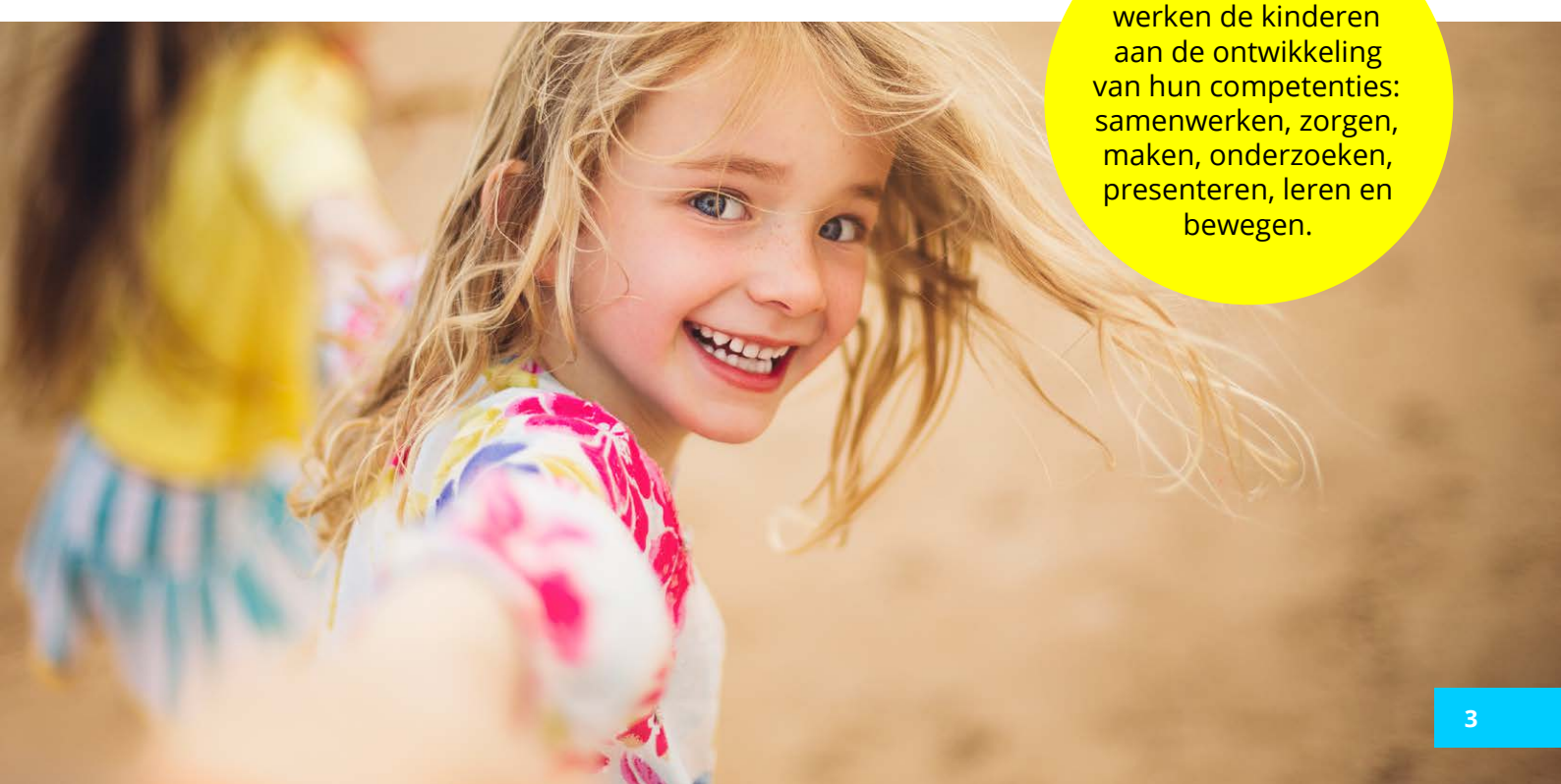

Verbinden:
Waarom zou je dat doen?

- Je hebt hetzelfde doel: Je wil de talenten van het kind de ruimte geven in een veilige omgeving, zodat het kind zich onder eigen regie en in eigen tempo verder kan ontwikkelen. Dus waarom zou je dan niet verbinden?
- Je deelt ouders. Broertjes en zusjes van Jeelo-leerlingen zitten soms nog op de peuteropvang. Daardoor raak je in gesprek met het team van de peuteropvang en de kinderopvang.
- Door samen een Jeelo-project op te pakken, ga je het over de doelen hebben. Je bent zo structureel gesprekspartners over de ontwikkeling van de kinderen. Je gaat een stap verder dan alleen het gebouw delen, de materialen delen en bijvoorbeeld de nieuwsbrief.
- Met Jeelo staat ontdekkend en onderzoekend leren centraal. Bij de peuters en de BSO is dat al het geval. Door de interessegebieden en talenten van kinderen te koppelen aan de projecten van Jeelo, creëer je een mooie aansluiting. Door te verbinden kun je het over de gezamenlijke visie hebben.
- Door te verbinden creëer je voor peuters een meer geleidelijke overgang naar het basisonderwijs.

Een ouder aan het woord

Mijn jongste zoon van 3 jaar zit bij speelleergroep de Boemeltrein, dat gehuisvest is binnen het gebouw van OJBS de Triolier. Mijn oudste zoon van 5 zit in groep 2 van de Triolier. Dat Jeelo al bij de Boemeltrein wordt ingezet, vind ik erg leuk.

Het mooie aan Jeelo vind ik dat het project schoolbreed is, maar dat toch iedereen op zijn eigen niveau aan het project werkt. De gezamenlijke opening is vaak al een feestje. Je voelt dat de kinderen popelen om aan de slag te gaan met het nieuwe project. En dat de peuters hiervan mogen meegenieten, dat is super! Want enthousiasme werkt aanstekelijk. Jeelo wordt bij de peuters ook weer echt aangepast aan hun eigen niveau. Zo mooi om te zien wat hieruit voortkomt.

Zelfs thuis praten de kinderen over dezelfde dingen. Als de oudste enthousiast over groenten en fruit vertelt en vraagt “mama, weet jij het verschil tussen groenten en fruit?”, dan haakt de jongste aan met “komkommers zijn lang en groen, een meloen is rond.” En vervolgens krijgt de jongste dan door de oudste uitgelegd wat het verschil is tussen groenten en fruit.

Tijdens de weekopeningen staat vaak het onderwerp centraal waaraan de kinderen werken binnen Jeelo. De Boemeltrein doet hier ook aan mee. Zo leeft het project en krijgt het steeds meer betekenis. En ook al zijn sommige dingen boven hun niveau, ze hebben het toch al een keer gehoord. En als het project weer aan bod komt, wordt deze kennis weer opgehaald.

De afsluiting van Jeelo is ook een en al herkenbaarheid voor de kinderen. Mooi om te zien hoe het project schooloverstijgend leeft.

Verbinden:
Hoe doe je dat?

Zo verbindt Jeelo-school de Triolier met de peuters

Annejelle Maas, leerkracht groep 1-2 vertelt:
"Het verbinden met de peuters is onderdeel van mijn takenpakket. Ik heb ongeveer 1,5 uur per project om dit goed te organiseren. De pedagogisch medewerkers bereiden samen met ons elk project voor. Zo doen de peuters met elke start en afsluiting mee. We hebben ieder project een gezamenlijke hoek. Er spelen dan steeds 2 peuters mee in de hoek. Bij een volgend project gaan de kleuters meespelen bij de speelleergroep. En we lichten elkaar altijd in over de maatschappelijke organisaties, zodat we daar indien mogelijk samen gebruik van kunnen maken. Ook kijken we gezamenlijk naar de filmpjes en liedjes uit Jeelo."

Wimy Willems, pedagogisch medewerker vertelt:
"Door de samenwerking met school is er meer betrokkenheid en leeft alles meer. Er is herkenning bij de kinderen. Door de hoeken van het project te delen, creëren we kansen om met en van elkaar te leren. Peuters en kleuters spelen onder toeziend oog van een pedagogisch medewerker samen op de gang in de themahoek. We gaan met de peuters naar de filmpjes van Jeelo kijken bij de groepen 1-2. Tijdens de jaarlijkse informatieavond voor de ouders hebben de pedagogisch medewerkers Jeelo benoemd en er een korte uitleg over gegeven."

Zo verbindt Humanitas met Jeelo-school de Graswinkel

Christa Tegels, pedagogisch medewerker bij Humanitas vertelt:
"Wij sluiten altijd aan bij het projectoverleg van de school. Dan overleggen we samen met de leerkrachten van groep 1 t/m 8. Zo kunnen we samen gebruik maken van maatschappelijke organisaties uit onze buurt. Belangrijk is het om met school te overleggen welke activiteiten zij doen en aan welke doelen zij werken. We proberen om juist een andere invalshoek te nemen, zodra onze activiteiten aanvullend zijn en geen herhaling voor de kinderen. Zo voelt het niet als leren. Belangrijk is om kinderen ruime keuze te geven en uit te dagen, maar ook om hen de ruimte te geven om iets heel anders te gaan doen."

Denk niet te moeilijk. Vaak zit een organisatie of activiteit vlak in de buurt of is het een beroep van een ouder.

Geef bij de maatschappelijke organisaties duidelijk aan wat het doel van de les moet zijn en niet andersom. Jij geeft het doel aan en zij passen daar hun activiteit op aan.

Wil je hulp van een maatschappelijke organisatie bij een eenheid? Geef hen de leerdoelen met samenvatting van die eenheid. Dan heb je een duidelijke briefing.

Creëer een speelplek of themahoek waar peuters en groep 1 en 2 elkaar regelmatig ontmoeten en samen spelen.

Zo versterken het onderwijzend personeel en de medewerkers BSO van IKC De Gouden Griffel elkaar

Yvonne van der Heijden, directeur IKC De Gouden Griffel en Jacqueline Janssen, manager Kinderopvang IKC De Gouden Griffel vertellen:

“Binnen ons IKC zijn de leerkrachten en de pedagogisch medewerkers in dienst van dezelfde stichting. De lijnen zijn daardoor bij ons heel kort. We kunnen zo goed samenwerken en recht doen aan onze gezamenlijke visie. Kinderparticipatie is daarvan een belangrijke onderdeel. Zowel tijdens het onderwijs en de kinderopvang vinden we inspraak van de kinderen heel belangrijk. Tijdens de projecten van Jeelo gaan wij dan ook kindvolgend te werk. En komt onze opgebouwde samenwerking goed van pas.

Sinds schooljaar 2018/2019 werken we met Jeelo. De medewerkers BSO participeren sindsdien in de workshops. Ze verzorgen workshops waar ze gebruikmaken van hun talent. Vaak zijn dit juist andere talenten dan die van het onderwijzend personeel.

Zo hebben we voor het project Omgaan met elkaar workshops judo aangeboden. De workshops zijn verzorgd door een vakkracht sport en spel en een judo-leerkracht. Voor het project Maken van je eigen product heeft een medewerker BSO een workshop acrobatische gym aangeboden. En tijdens het project Zorgen voor jezelf en anderen zijn er gezonde kookactiviteiten verzorgd. Onze medewerkster beeldende kunst heeft de kinderen meegenomen in de stappen van het ontwerpen van een zelfportret tijdens het project Leren van personen van vroeger. Ook komen in verschillende Jeelo-projecten het maken van een rap naar voren. Onze stagiaire GPM-4 heeft de kinderen uitgelegd wat er nodig is voor het maken van een rap. Als afsluiting van het schooljaar en het Jeelo-project Leren van personen van vroeger hebben we gezamenlijk voor alle kinderen een vossenjacht georganiseerd, met de medewerkers BSO als vossen.

Om te zorgen dat dit binnen ons IKC zo goed blijft lopen, hebben we samen structurele afspraken gemaakt. Een medewerker BSO zit samen met een aantal leerkrachten in de kartrekkersgroep en gaat mee naar de ervaringsbijeenkomsten van Jeelo.

De medewerkers BSO:

- nemen deel aan de brainstorm voor de voorbereiding van elk project
- evalueren samen met de leerkrachten elk project
- worden ingezet in workshops die aansluiten bij hun talent
- bedenken en voeren hun eigen workshop uit

Ook tijdens de BSO-tijd sluiten zij regelmatig aan bij de Jeelo-projecten. Zo hebben zij bij de start van het huidige schooljaar veel gerichte activiteiten aangeboden rondom de groepsvorming en het maken van afspraken met elkaar.

Het samen brainstormen over de projecten en het samen evalueren ervaren zowel het onderwijs als de BSO als heel waardevol. Op die momenten komen twee culturen bij elkaar en vullen zij elkaar aan vanuit hun eigen expertise. Zo komen we samen tot de meest inspirerende, creatieve en diverse workshops!”

Omgaan met elkaar

1-2

Samen spelen

3-4

Leven in een gezin

5-6

Vrienden in een groep

7-8

Waarderen van verschillen

Waarom dit project?

In Nederland leven we met veel verschillende mensen dicht op elkaar. Iedereen is anders. Dat maakt het leuk en zo kunnen we van elkaar leren. Maar iedereen heeft ook een eigen mening. En eigen waarden en normen. Hoe zorgen we ervoor dat we fijn samen leven, terwijl we niet allemaal hetzelfde zijn en denken?

Het doel van dit project is om meer te leren over overeenkomsten en verschillen tussen mensen zodat leerlingen met deze verschillen leren omgaan en deze verschillen meer leren waarderen.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van feit naar mening: kinderen beschouwen op hun eigen niveau verschillen tussen mensen en verschillende situaties in het omgaan met elkaar. Vervolgens vormen ze een eigen mening.
- Van dichtbij naar veraf: kinderen leren over de situatie op school, in hun gezin, in groepen en in de maatschappij.
- Van nu naar vroeger in de tijd: kinderen beschouwen de tijd van nu, de tijd van hun eigen leven en de tijd van, tijdens en na de 2e wereldoorlog.
- Van tweetallen naar groepen: kinderen werken in tweetallen, kleinere en grotere groepen. Ze geven elkaar feedback en ontvangen van elkaar feedback.

Leren in en met de omgeving

Verschillende mensen, zoals ouderen, lichamelijk gehandicapten, gastarbeiders, asielzoekers en gelovigen, vertellen over hun dagelijks leven. Een judoleraar, een dramadocent en een trainer sociale vaardigheden geven workshops emoties uiten, opkomen voor jezelf of feedback geven en ontvangen. De kinderen gaan er ook op uit. Ze gaan de wijk in of naar een verzorgingshuis. Kinderen bevragen mensen over omgaan met elkaar toen en nu. Ze bezoeken historische plekken of musea om het leven van toen en nu te ervaren.

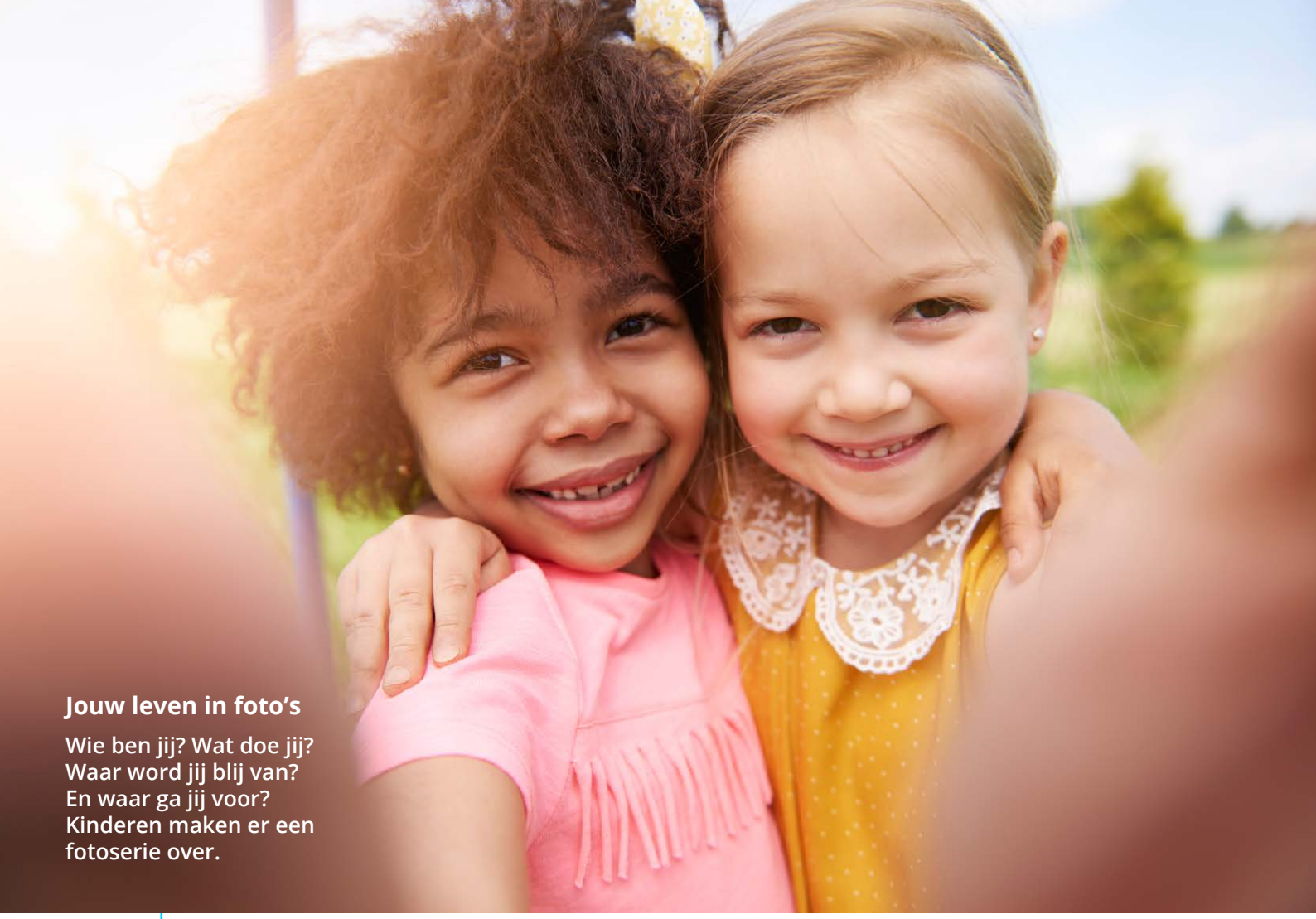

Jouw leven in foto's

Wie ben jij? Wat doe jij? Waar word jij blij van? En waar ga jij voor? Kinderen maken er een fotoserie over.

3295 Maak een selfie

429 Maak een fotostrip

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

3191 Een dagje anders

3192 Mijn gezichten

3193 Een rare mevrouw in de zandbak

901 Ontwerp een bordspel

1501 Brainstorm met een groep

Zelfportret van top tot teen

Kinderen kijken in de spiegel en schilderen zichzelf op ware grootte op een stuk behang. Maar dan zoals zij zichzelf graag zien!

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Allemaal anders
- Samen spelen
- Emoties

Een (bord)spel ontwerpen

Kinderen bedenken en maken een spel om vrienden mee te maken. En dan spelen maar. Wie willen er allemaal meedoen?

Wie verdient er een taart?

Kinderen zetten iemand in het zonnetje. Samen bedenken ze een taart voor hem of haar. En dan de keuken in en samen de taart bakken.

Filosoof als gast

Samen in een kring filosoferen over geluk en vriendschap. Met thee en koekjes.

Atelier Vriendschap

Wie is je beste vriend? Hoe kun je laten blijken dat je blij bent met zijn of haar vriendschap? Kinderen maken een kaart, gedicht of lied. Of een vriendschapsketting of -armband.

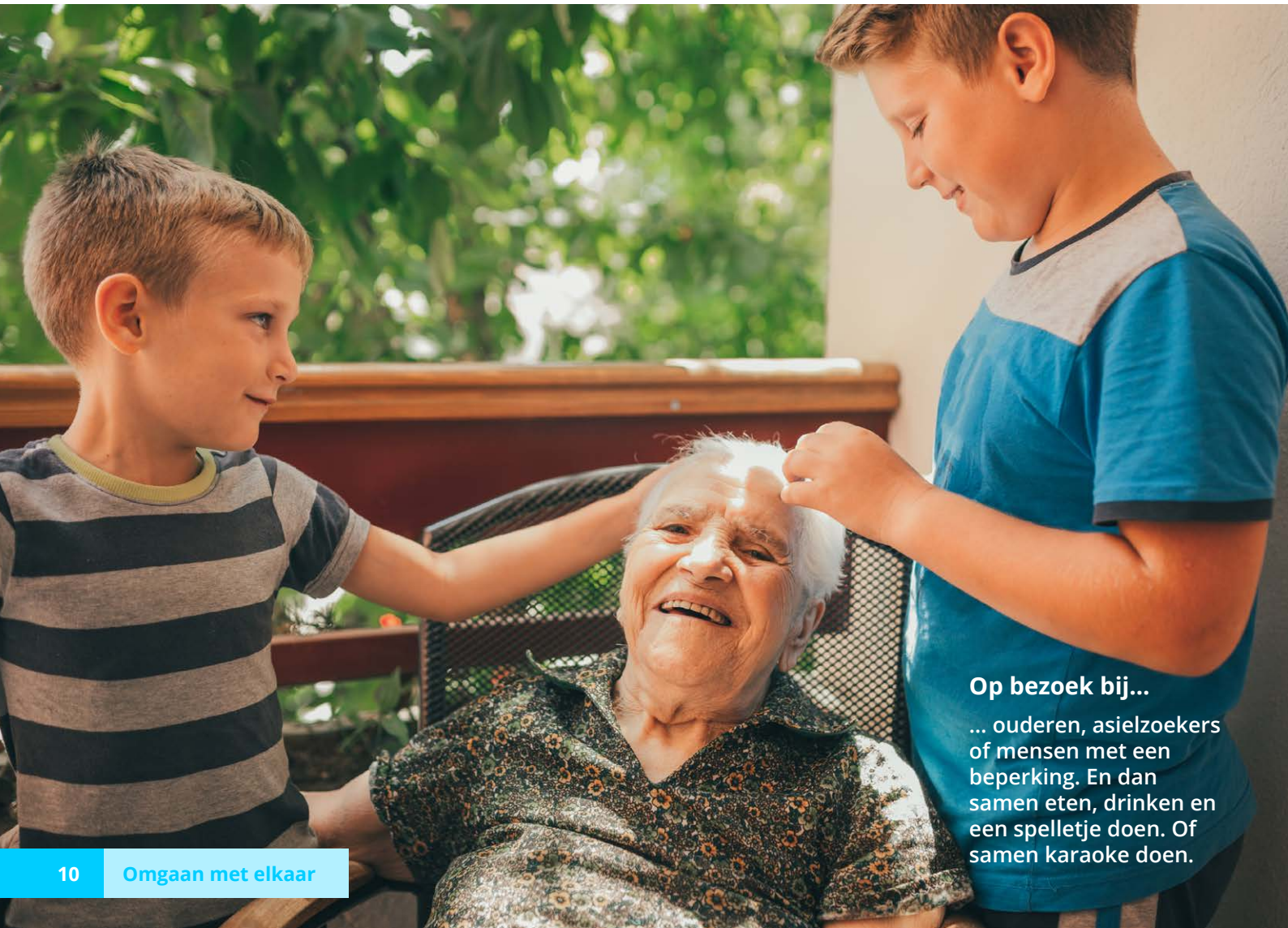

Op bezoek bij...

... ouderen, asielzoekers of mensen met een beperking. En dan samen eten, drinken en een spelletje doen. Of samen karaoke doen.

Maken van je eigen product

1-2

Koekjes en schalen maken

3-4

Huizen en torens bouwen

5-6

Kleding en meubels ontwerpen

7-8

Een product ontwikkelen

Waarom dit project?

We gebruiken dagelijks allerlei producten. Bij het maken van die producten komt veel meer kijken dan je in eerste instantie denkt. Leerlingen gaan vanuit verwondering producten en processen onderzoeken. Ze worden uitgedaagd om creatief met materialen om te gaan en technische oplossingen te zoeken.

Het doel van het project is dat kinderen meer leren over producten, zodat zij producten met meer respect gebruiken en meer respect hebben voor de makers ervan. Op deze manier leren leerlingen ook meer beroepen kennen.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van grondstof tot materiaal: kinderen leren over grondstoffen en doen materialenkennis op.
- Van constructie tot werking: kinderen ontdekken hoe producten in elkaar zitten. Welke constructies, verbindingstechnieken, overbrengingsprincipes en besturingstechnieken worden gebruikt?
- Van ambacht tot fabriek: kinderen bestuderen productieprocessen van begin tot eind.
- Van ontwerpen tot gebruiken: kinderen doorlopen de ontwerpstappen en maken en gebruiken uiteindelijk het product zelf.

Leren in en met de omgeving

Kinderen gaan op bezoek bij bouwvakkers, ambachtslieden en fabrieken om productieprocessen mee te maken en technieken van dichtbij te zien of toe te passen. Ontwerpers van verschillende producten komen de school in om meer te vertellen over de eisen waar een productontwerp allemaal aan moet voldoen.

Peuterzaal en BSO als bouwplaats

Van Bob de Bouwer tot torens van blokken en kartonnen dozen. En op bezoek bij de bouwplaats om te hoek. Groep 1 en 2 speelt ook mee op de bouwplaats.

Peuters spelen in zelfgemaakte tenten die door de BSO zijn gemaakt.

En op de BSO worden ook buiten hutten gebouwd.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- In de keuken
- Materialen onderzoeken
- Met je handen maken

Op bezoek bij de molenaar

Of naar de bakker. Daarna spelen in de bakkershoek. En samen echte koekjes bakken. Met Sinterklaas pepernoten, met Kerst kransjes en in de lente in de vorm van een ei, versierd met (zonne)pitten.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Bak pepernoten met Sinterklaas en kransjes met Kerst.

3D Printer

Een vader stelt zijn 3d-printer voor 6 weken beschikbaar. Kinderen bedenken en maken zelf voorwerpen.

Pimp een product naar keuze

De kinderen nemen een product mee dat thuis niet meer gebruikt wordt.

In het atelier gaan ze aan de slag. Het product krijgt een nieuwe functie.

Ontwerpen en zelf maken

Kinderen van verschillende leeftijden maken samen papier, werken aan een lavalamp of ontwerpen hun eigen muziekinstrument. Laat leerlingen verder werken aan de knikkerbaan die op school is gemaakt.

Dominobaan bouwen

Op de BSO wordt een dominobaan gemaakt. De peuters komen het spektakel bekijken als de baan af is.

Leren voor later

1-2

Je talent ontdekken

3-4

Een uitvinding doen

5-6

Een beroep presenteren

7-8

Een verkiezing houden

Waarom dit project?

In dit project staat het begrip 'ontwikkeling' centraal. Mensen ontwikkelen zich persoonlijk, maar ook de samenleving ontwikkelt zich. Bij ontwikkeling is reflectie op jezelf en op het verleden belangrijk. Kinderen leren dat je vooruit komt door stil te staan, terug te kijken en daarvan te leren voor de toekomst.

Het doel van dit project is dat leerlingen ontdekken wat hun talenten zijn en wat die van anderen zijn. Ze leren hoe je deze talenten kunt inzetten om doelen te bereiken, jezelf verder te ontwikkelen en daarvan gelukkig te worden.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van talent tot expert: Kinderen leren onderzoeken welke talenten ze hebben en hoe ze die kunnen inzetten en ontwikkelen.
- Van alleen tot samen: Kinderen leren waarom samenwerken belangrijk is en waarom je daarbij afspraken en regels moet maken, en taken moet verdelen om elkaars talenten te benutten.
- Van verleden tot toekomst: Kinderen leren hoe het verleden het heden en de toekomst beïnvloedt.
- Van goed tot beter: Kinderen leren wat het nut is van evalueren en het opstellen van verbeterpunten, zowel op persoonlijk vlak als in een groter verband (vooruitgang van de samenleving).

Leren in en met de omgeving

Kinderen bezoeken een oorlogsmuseum of vervoermuseum. Een historicus, oorlogsveteraan of een inwoner uit een voormalige Nederlandse kolonie komt vertellen over oorlog en onderdrukking en hoe dit nu nog doorwerkt. Een trainer in evaluatietechnieken geeft een workshop. Mensen uit de beroepspraktijk, zoals een beroepskeuzeadviseur of een arbeider, vertellen hoe je goed kunt worden in je beroep.

Spelen in het restaurant

De kinderen spelen samen met de kleuters in het restaurant. Wie staat er in de keuken en wie in de bediening? Wie is er gast? Wie dekt de tafel? En wie doet de afwas?

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Beroepen
- Hobby's en talenten
- Klusjes in huis

Assistent van de dag

Elke dag is een ander kind de assistent van de dag. Dat is zien aan de button die het kind draagt.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

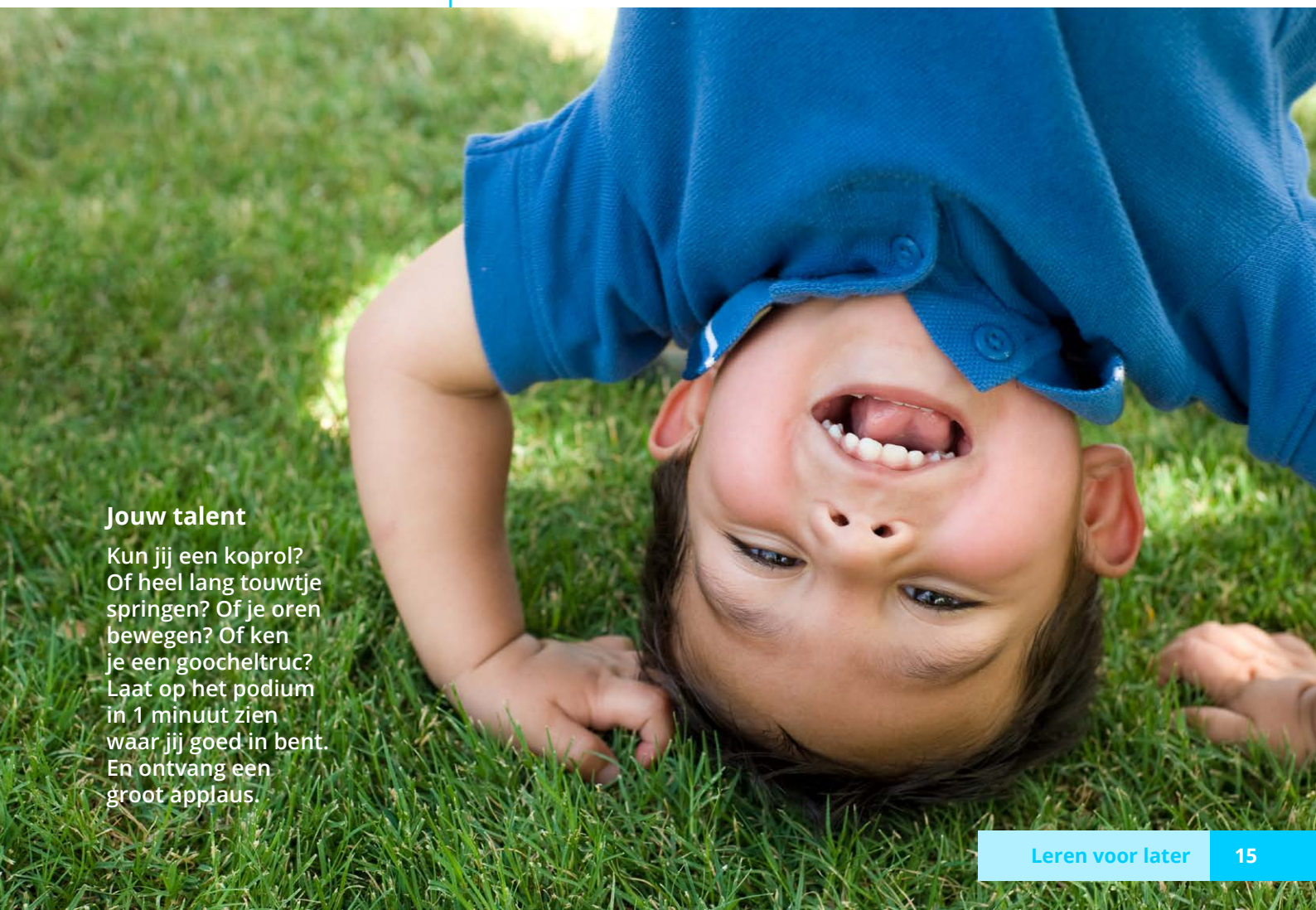

Jouw talent

Kun jij een koprol? Of heel lang touwtje springen? Of je oren bewegen? Of ken je een goocheltruc? Laat op het podium in 1 minuut zien waar jij goed in bent. En ontvang een groot applaus.

Het journaal van 2040

Zou het journaal er in 2040 anders uitzien dan nu? De kinderen brainstormen over wat er dan allemaal belangrijk en actueel is. Samen maken ze er een journaal over.

1501 Brainstorm met een groep

795 Doe een uitvinding

903 Maak een tableau vivant

634 Maak samen een strip

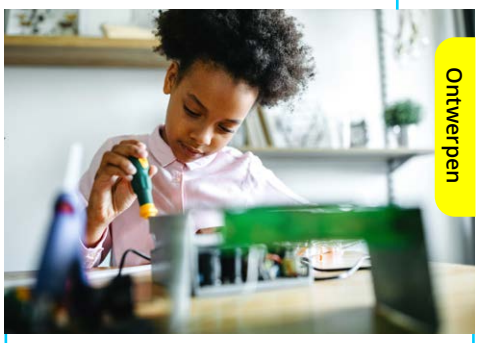

Doe een uitvinding

Wat zou nou super handig zijn als dat zou bestaan? De kinderen vinden het uit, tekenen het en maken een prototype als dat mogelijk is.

Jij in 2040

In 2040 zijn de kinderen volwassen. Hoe zien ze er dan uit? En wat doen ze dan? Ze brainstormen en duiken de verkleedkist in. Samen maken ze een tableau vivant.

Een strip over 2040

Hoe zou het leven zijn in 2040? Wat doen mensen dan zo op een dag? Waar wonen ze? Hoe slapen ze en hoe komen ze aan eten? De kinderen maken er een stripverhaal over.

Zorgen voor dieren

1-2

Omgaan met dieren

3-4

Dieren binnen en buiten verzorgen

5-6

Huisdieren verzorgen

7-8

Jonge dieren verzorgen

Waarom dit project?

Dieren zijn overal om ons heen. In tuin, sloot, park, of op de boerderij. In Nederland zijn er zelfs meer huisdieren dan mensen. Mensen beleven veel plezier aan huisdieren en worden er gelukkig van. Maar er is ook een keerzijde. De asiels zitten vol. Bij het zorgen voor een dier komt namelijk meer kijken dan je denkt.

Het doel van dit project is dat de kinderen leren over de rol van dieren in de natuur en op de boerderij. Zij gaan zelf zorgen voor dieren om te ervaren wat daar allemaal bij komt kijken. Zo worden kinderen zich ervan bewust dat we goed moeten zorgen voor dieren en dat wij daar met zijn allen verantwoordelijk voor zijn.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van kennis vergaren naar verzorgen: kinderen leren meer feiten over bouw, voeding, leefomgeving en gedrag van dieren om vervolgens beter voor ze te kunnen zorgen.
- Van observeren naar onderzoeken: kinderen leren beter naar dieren kijken en leren dieren onderzoeken om beter het belang van een goede verzorging te begrijpen.
- Van af en toe tot dagelijks verzorgen: kinderen leren dat zorgen voor dieren verantwoordelijkheid en discipline vraagt.
- Van eenvoudig naar complex presenteren: kinderen leren hun kennis en ervaringen presenteren in tekst en in beeld, mondeling en schriftelijk of een combinatie daarvan.

Leren in en met de omgeving

De dierenspeciaalzaak, de pluimveehouder en de vlinderstichting leveren materialen aan de school, zodat de kinderen insecten, konijnen, vissen, kikkers, vlinders en/of kuikens kunnen verzorgen. Kinderen gaan ook op bezoek bij organisaties op het gebied van dier en natuur, zoals IVN en NME, heemtuinen, de kinderboerderij, een asiel en een schapenhouder. Een huiseigenaar, dierenverzorger of bioloog komt de school in om meer te vertellen over zorgen voor dieren.

Een insectenhotel

Jong en oud bouwen samen een enorm insectenhotel. Elke dag komt er een stukje bij.

Kinderen nemen steeds meer mee om het uit te bouwen.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Dieren in de tuin
- Dieren in huis
- Dieren op het erf

Dino-atelier

Kinderen bekijken samen boeken over dinosaurussen en maken zelf een dino van meer dan 2 meter. Ze gebruiken dozen, eierdozen, splitpennen en touw.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Dieren verzorgen

Laarzen aan en meehelpen op de (kinder)boerderij.

Dier te gast in de opvang

Fabeldieren

Doe inspiratie op in het boek over fabeldieren van J.K. Rowling of Floortje Zwigtman. Bedenk samen een verhaal. En pak dan de verkleedkist. Verkleed je als dier en speel samen een fabel. De peuters komen de voorstelling bekijken.

Vogels spotten

Samen op pad met de verrekijker om vogels te spotten.

Vogelhuisje maken

Kinderen timmeren samen een vogelhuisje van afvalhout.

Ontdekhoek Het ei

Hoe sterk is een ei? Kun je in een ei kijken? Zit er verschil in smaak tussen witte en bruine eieren?

Kinderen worden uitgedaagd om 5 verschillende eiergerechten zelf te maken.

Beleven van onze planeet

1-2

Genieten van het seizoen

3-4

Meten van het weer

5-6

Strijden tegen water

7-8

Reizen over de wereld

Waarom dit project?

Op en om de aarde valt veel te bewonderen en te beleven. In dit project leren de kinderen over seizoenen, klimaten en de strijd tegen water. Ze meten het weer, onderzoeken de bodem en leren over de opbouw van de aarde en het zonnestelsel.

Het doel van dit project is dat kinderen leren hoe groot de invloed van de zon en de regen is op onze omgeving en ons dagelijks leven. Ze ontdekken dat alles op onze planeet met elkaar samenhangt.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van beleven tot betrokkenheid: kinderen verwonderen zich over hun omgeving. Door beleven, ontdekken en onderzoeken raken kinderen meer betrokken.
- Van dichtbij tot veraf: kinderen leren over hun directe omgeving, hun provincie en de hele wereld.
- Van informatie verzamelen tot verwerken: kinderen verzamelen gegevens door metingen of via internet. Ze ordenen, interpreteren en waarderen de gegevens om vervolgens keuzes te maken en de informatie te verwerken.
- Van kaarten lezen tot kaarten maken: kinderen leren kaarten lezen, topografie en maken zelf kaarten met legenda's.
- Van mondeling tot schriftelijk communiceren: kinderen skypen, presenteren voor een camera, communiceren per persbericht en per e-mail.

Leren in en met de omgeving

Kinderen bezoeken een weerstation. De ANWB, een bergbeklimmer of een boer vertelt over zijn omgang met extreem weer. De kinderen gaan op stap met een bodemkundige of een natuurorganisatie om te leren over landschap en bodem. Een sterrenkundige vertelt over het heelal, de sterren en de planeten.

Hollandse meesters

De kinderen maken samen een groot Hollands meesterstuk. Daarvoor wordt een wand vrijgemaakt en helemaal beplakt met schildervellen. Hoe groter, hoe spannender. Eerst samen buiten goed observeren hoe het seizoen eruit ziet. En dan schilderen. Er mag geen stukje onbeschilderd blijven op het doek. Daar zullen trapjes en meerdere dagen voor nodig zijn.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Het weer
- Lente en zomer
- Herfst en winter

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Ons weerstation

Kinderen gaan samen aan de slag om een weerstation te maken. Hoe verzamel je zo veel mogelijk gegevens om het weer goed te kunnen beschrijven? De lokale weerman komt helpen.

Geocaching

Buitenactiviteit waarbij de kinderen wandelen, puzzelen en zoeken combineren om een schat in de buurt te vinden met GPS. En wie weet woont er wel een ervaren schatzoeker in de buurt. Lees meer op www.geocaching.nl en www.allesovergps.nl.

Stop-motion over het seizoen

Kinderen bedenken en maken een stop-motionfilmpje dat past bij het seizoen. Dat vergt precisie en geduld! Maar het resultaat is altijd leuk!

Atelier: Het planetenstelsel

Het hele plafond mag vol komen te hangen met planeten en sterren. Kinderen bekijken boeken over het planetenstelsel. Dan worden er ballonnen opgeblazen en maken de kinderen de planeten en sterren van papier-maché en verven ze in de gewenste kleuren. En dan ophangen maar.

Ontdekhoek met proefjes

De kinderen zoeken samen op proefjes.nl proefjes uit over het weer. Daarna verzamelen ze de spullen, zodat ze de volgende keer samen aan de slag kunnen. Zal het lukken? Proefjes heten niet voor niets proefjes. Ze zullen het vaker dan 1 keer moeten proberen.

Veilig in het verkeer

1-2	3-4	5-6	7-8
Veilig in het verkeer 1	Veilig in het verkeer 2	Veilig in het verkeer 3	Veilig in het verkeer 4

Waarom dit project?

Kinderen gaan dagelijks door het verkeer naar school en naar hun vrienden. Hoe kan dat zo veilig mogelijk? Kennis over de verkeersregels is niet genoeg. Je moet verkeerssituaties ook kunnen overzien. Dat leer je alleen door oefenen.

Doel van dit project is dat de kinderen niet alleen leren over de regels van het verkeer, maar ook leren observeren wat gevaarlijke situaties in het verkeer zijn. Veilig door het verkeer gaan kan alleen als je bewust bezig bent met het verkeer en je niet laat afleiden.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van eenvoudige naar complexe verkeerssituaties: kinderen leren eerst de verkeersafspraken voor spelen, lopen en fietsen. Er komen steeds complexere situaties aan de orde, zoals voorrangskruisingen en rotondes.
- Van het schoolplein tot in het verkeer: kinderen oefenen eerst vaardigheden op het schoolplein en later in een verkeerssituatie.
- Van dichtbij tot veraf: kinderen leren over verkeer in de directe omgeving en uiteindelijk tot buiten de wijk.
- Van een veilige speelplek kiezen tot een veilige route plannen: kinderen beoordelen plekken en routes op criteria als veiligheid, verkeersdrukte en reistijd.
- Van het houden aan afspraken tot zelf risico's inschatten: kinderen leren zich te houden aan gemaakte afspraken. Later herkennen ze risicovolle situaties en nemen ze zelf maatregelen.

Leren in en met de omgeving

Een fietsenmaker geeft een workshop over fietsen controleren. Een chauffeur laat zien wat de dode hoek is. Een bestuurder, verkeersslachtoffer, milieuactivist of gehandicapte vertelt over zijn ervaring in het verkeer. Een wijkagent of de gemeente reageert op de onveilige verkeers- en speelsituaties die door kinderen zijn gesignaleerd.

Een ritje met de bus

De peuters wachten op een echte bus. Met een kaartje in de hand. En dan heen en weer terug. Een hele belevenis.

Met de wijkagent op pad

Een echte agent komt naar de opvang. De kinderen die dat willen mogen met de agent de wijk in. Hij vertelt wat hij elke dag doet en waar hij op let. De kinderen stellen tussendoor hun vragen.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Voertuigen
- Veilig op straat
- Op reis

Pimp je fiets of step

De fietsen en steppen staan in de hal of in het lokaal. Allerlei materialen liggen klaar. Hoe wil jij je fiets of step opvallender maken? De kinderen gaan aan de slag volgens hun eigen idee.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Atelier: rijden, varen of vliegen?

Kinderen gaan aan de slag met allerlei materialen. Ze maken iets dat rijdt, vaart of vliegt. Oudere kinderen gaan eerst samen naar een plek waar hout en metaal wordt ingezameld. Welke materialen vinden ze daar voor hun voer- of vaartuig?

Zingen maar!

De kinderen leren samen een lied en bedenken er zelf een dans of act bij. En wie wil, gebruikt ook nog instrumenten.

Auto van de sloop

Samen spelen op het speelplein in een auto van de sloop. Oudere kinderen mogen de auto beschilderen.

899

Bedenk bewegingen bij muziek

3032

Zing en loop: Het wandellied

2682

Zing: Buiten

2684

Zing: Verkeers-nachtmerrie

2686

Zing: Het ov is oke

De race

Kinderen bedenken zelf een race, een snelheidswedstrijd. Waar gaat dat mee gebeuren? Met speelgoedauto's of toch met steppen op het speelplein? Hoe ziet het parcours eruit? En hoe zorg je dat het veilig blijft?

Zorgen voor jezelf en anderen

Waarom dit project?

Gezond zijn en blijven is belangrijk. Hoe zorg je dat je je lichamelijk fit voelt? Dat je goed in je vel zit en blij bent met jezelf? En hoe zorg je dat jijzelf en anderen zich prettig voelen in de groep?

Het doel van het project is dat kinderen leren over hun lichamelijke, psychische en sociale gezondheid. Ze leren ook dat je er wat aan moet doen als je je niet goed voelt: niet in een hoekje blijven zitten, maar in actie komen.

1-2

Wassen en eten

3-4

Zuinig op tanden en zintuigen

5-6

Wijzer sporten

7-8

Gezonder leven

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van wassen tot werken aan de conditie: kinderen leren over lichaamsverzorging, hygiëne, verzorging van zintuigen, hun conditie en de invloed van hun leefstijl op hun lichaam.
- Van snoepen tot gezonde voeding: kinderen leren over het verschil tussen eten en snoepen, over de schijf van vijf en de hoeveelheid voeding en drinken.
- Van lichamelijke tot geestelijke en sociale gezondheid: kinderen leren over infectieziektes, leefstijlziektes en zonder stress omgaan met elkaar.
- Van opkomen voor jezelf tot opkomen voor anderen: kinderen leren nee zeggen en samen sociale problemen, zoals pesten, oplossen.
- Van eenvoudige tot complexe planningen maken: kinderen maken een kalender voor zichzelf, een plan voor een groepje of zelfs een plan voor een hele klas of school.

Leren in en met de omgeving

De GGD, een lifestyle coach of een sportinstructeur verzorgt een activiteit over gezond eten en meer bewegen. Kinderen bezoeken een gezondheidscentrum, waar een huisarts, diëtist of fysiotherapeut vertelt over de werking en de verzorging van het menselijk lichaam. Een trainer sociale vaardigheden of een instantie tegen pesten verzorgt een workshop over het opkomen voor jezelf en anderen.

De metamorfose

Hoe kun jij er heel anders uitzien? Eerst de verkleedhoek in en daarna de kapsalon in. Kinderen gaan aan de slag met een kam, elastiekjes, gel, glitter, make-up en nagellak. En dan foto's maken om op te hangen in de gang. Een leuke verrassing voor de ouders.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Wat trek je aan
- Schoon en fris
- Gezond leven

Samen naar de markt

Met z'n allen naar de markt. De peuters mogen zelf wat kopen op de markt. Ze krijgen ieder een euro om fruit of groente te kopen voor in de pauze.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Sport en spel-middag

Organisaties uit de omgeving geven clinics op het plein. Van dans tot hockey. De kinderen kiezen er enkele uit om ervaring op te doen.

Koken naar eigen recept

De jongere kinderen maken onder begeleiding hun eigen soep. De oudere kinderen krijgen een aantal gezonde ingrediënten. Ze mogen ervan maken wat ze willen. Als ze maar minimaal de helft van de ingrediënten gebruiken.

Hoe fit ben jij?

Een sportinstructeur gaat aan de slag met de kinderen. Ze krijgen verschillende opdrachten. Hoe fit zijn ze? De instructeur geeft wat tips en trucs. Na 4 weken komt hij terug. Zijn de kinderen fitter geworden?

Samen eten

Elk kind heeft een rijstwafel of bruine boterham op zijn bord liggen. Op tafel liggen verder alleen groente en fruit. Hoe gaan zij hun boterham beleggen? Experimenteer maar! Daarna krijgen ze peper, zout, kruiden en honing naar keuze om hun boterham mee af te maken.

Samen spelen met kinderen met beperking

De kinderen spelen samen met kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking. De kinderen krijgen een grote bal, een kleine bal, 2 hoepels, 1 touw en een aantal pionnen. Samen bedenken ze daarbij een spel waaraan iedereen kan meedoen.

Omgaan met geld

1-2

Een winkel maken

3-4

Een speelgoed-markt houden

5-6

Geld verdienen

7-8

Ondernemen

Waarom dit project?

We worden dagelijks verleid tot consumptie. Op straat, in de winkel, op de tv en in social media. Maar ook door anderen. Hoe ga je hiermee om? Hoe bepaal je wat je echt nodig hebt? En heb je daar het geld wel voor?

Het doel van het project is dat de kinderen zich bewust worden van verleidingen en misleidingen, zodat ze een kritische houding aan gaan nemen voordat zij iets kopen. Ze leren de waarde van iets bepalen voor zichzelf en voor anderen en leren dat je je geld maar 1 keer kunt uitgeven.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van uitgeven tot begroten: kinderen leren sparen en budgetteren.
- Van reclame tot consumenteninformatie: kinderen leren onderscheid maken tussen reclame en serieuze consumenteninformatie.
- Van koper tot bewuste consument: kinderen vergelijken aankopen op prijs en kwaliteit. Kinderen worden zich bewust van de duurzaamheid van producten.
- Van kopen tot verkopen: kinderen kopen en ruilen producten en verkopen (eigen) producten.
- Van handelen tot onderhandelen: kinderen leren dat bij handel er sprake moet zijn van een eerlijke ruil. Er moet voor beide partijen een win-winsituatie zijn.

Leren in en met de omgeving

De bank en het Nibud leren de kinderen meer over het omgaan met geld. Kinderen gaan eropuit. Ze bezoeken een winkel of een bedrijf. De winkelier of ondernemer vertelt over het verkoopproces. Een reclamemaker of een mediacoach maakt de kinderen wegwijs in de wereld van reclame. En de consumentenbond of winkeliersvereniging vertelt meer over de rechten van de kinderen als consument.

Plan het project rond december en besteed aandacht aan reclame en cadeaus. Of houd een kerstmarkt!

Tentoonstelling: Mijn schat!

Peuters nemen iets mee dat voor hen belangrijk is, van waarde is. Een mooie knikker of veer. Of hun knuffel. Of een tekening waar ze trots op zijn.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- De supermarkt
- Reclame
- Het warenhuis

Communiceren

Kopen en verkopen

De peuterspeelzaal als een grote winkel. In elke hoek is wel iets anders te koop. Kinderen kunnen bij elkaar kopen met mandjes, muntgeld en pinpas. En pinnen bij een pinautomaat van een kartonnen doos.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Maken en dan verkopen

Zelf een cadeautje maken. Versier of beschilder een bestaand product.

Organiseren

Actie voor het goede doel

Samen op de BSO brainstormen voor het goede doel. Welke acties kunnen kinderen bedenken? En kunnen ze die ook zelf uitvoeren?

De BSO in de reclame!

Reclame maken: hoe doe je dat? De kinderen organiseren samen een open dag. Met activiteiten zoals reuze-bellen blazen, koek happen en schminken.

Presenteren

Vloggen maar!

De kinderen maken samen een vlog over de BSO. Of ze maken een echt radiospotje over de BSO voor op de lokale zender. Een filmpje voor youtube kan natuurlijk ook. Denk er wel aan dat elk kind toestemming van de ouder moet hebben. Een journalist van de plaatselijke krant komt een middag helpen.

Leren van personen van vroeger

Waarom dit project?

Veel personen uit de Nederlandse geschiedenis hebben nog steeds een belangrijke invloed op ons huidige dagelijks leven. Ze hebben een uitvinding gedaan of gestreden voor iets waar wij nu nog steeds veel plezier van hebben. Maar er zijn ook fouten gemaakt. Daar kunnen wij van leren en er zo voor zorgen dat dat niet meer gebeurt.

Het doel van dit project is dat kinderen met bewondering of verwondering kijken naar personen van vroeger. Dat zij daar zelf een kritische mening over kunnen vormen en dat ze deze vervolgens durven te uiten.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan de competenties samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van verleden tot heden: kinderen leren over personen van vroeger. Wat hebben zij bereikt en wat merken wij er nu nog van?
- Van observeren, luisteren tot verbeelden: kinderen bekijken platen van vroeger, luisteren naar verhalen en verbeelden de gebeurtenissen in een tekening of rollenspel.
- Van tijdsaanduiding tot tijdbalk: kinderen leren verschillende tijdsaanduidingen gebruiken en een tijdbalk maken.
- Van feit tot mening: kinderen leren feiten en meningen onderscheiden en ze leren hun mening mondeling en schriftelijk verwoorden.
- Van leren tot evalueren: kinderen leren leren, ze maken een woordweb en een mindmap, ze plannen en evalueren.

Leren in en met de omgeving

Een kinderboekenschrijver, een oorlogsheld of een leidinggevende komt vertellen over zijn werk. Iemand van de vrouwenbeweging, een mensenrechtenorganisatie of een duurzame onderneming komt vertellen hoe zij strijden voor een betere wereld. Kinderen gaan op bezoek bij een historisch museum, de bibliotheek of wereldwinkel. Een illustrator, dramadocent, journalist of dichter geeft een workshop.

Op bezoek in de verzorgingsflat

Samen thee drinken en luisteren naar verhalen van vroeger. En dan samen sjoelen.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Familie
- Oma vertelt
- Vroeger en nu

Poppenkast met Jip en Janneke

Peuters spelen zelf poppenkast. En de BSO bedenkt een poppenkastvoorstelling voor de peuters.

Annie M.G. Schmidt

Luister naar verhalen, liedjes en versjes van Annie MG Schmidt.

En luisteren naar een voorleesverhaal: Lang geleden was er eens....

Liedjes uit de oude doos

Opa of oma zingt voor. De peuters zingen mee.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Oud-Hollandse spelen

Binnen en buiten spelen voor peuters en de BSO.
Groep 1 en 2 spelen ook mee.

Fotowand over vroeger

Pedagogisch medewerkers en de kinderen nemen foto's mee van vroeger. Alles komt op een wand in de gang. Mooi om samen een praatje bij te maken met ouders en kinderen.

De historie van de omgeving

Samen naar een historisch dorp of plaatselijk museum over de historie van de regio. En daarna schminken en verkleden maar. Doe een standbeeld na of maak tableau vivant.

Valt het project met carnaval? Hoe ging dat vroeger?

Holland's got talent

Popmuziek of andere muziek van vroeger. Kinderen van de BSO vormen bandjes. Ze verkleden zich, zingen, maken muziek en oefen voor een optreden.

Presenteren

Inrichten van je eigen omgeving

1-2

Wonen in je straat

3-4

Zorg voor je wijk

5-6

Vrije tijd in je buurt

7-8

Ontwikkeling van je gemeente

Waarom dit project?

We wonen met veel mensen in een klein land. Grond is schaars. Hoe was dat vroeger en hoe is dat nu? Hoe gaan we zorgvuldig en slim met onze ruimte om? Wie is daar verantwoordelijk voor? De een wil immers een parkeerplaats en de ander een stoep om op te spelen. We willen graag veel voorzieningen, omdat die bijdragen aan ons welzijn.

Het doel van dit project is dat leerlingen respect krijgen voor hun omgeving en begrijpen dat iedereen andere belangen heeft. En dat het een hele kunst is om met ieders wensen rekening te houden. Leerlingen leren dat ze daar hun steentje aan kunnen bijdragen. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk.

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van dichtbij naar veraf: kinderen leren over de inrichtig van hun huis, de straat, de wijk, hun stad of dorp, en hun gemeente en provincie.
- Van leven naar genieten: kinderen maken dagelijks gebruik van voorzieningen zoals de riolering en de groenvoorziening, maar ook van voorzieningen voor onze vrije tijd zoals speelterreinen.
- Van onderhoud tot ontwerp: kinderen ouderhouden of ontwerpen zelf hun omgeving.
- Van globale kaart naar gedetailleerde plattegrond: kinderen leren kaartlezen en kaarten maken, ze schatten afstanden en rekenen met schaal.
- Van nu naar vroeger en naar de toekomst: kinderen bekijken hoe hun omgeving er vroeger uitzag en hoe hun omgeving zich ontwikkelt.

Leren in en met de omgeving

Leerlingen gaan tijdens het project op bezoek bij gemeentelijke instanties zoals de groenvoorziening, afvalophaaldienst, ruimtelijke ordening en gemeentearchief. Ook bedrijven die gas, water en energie leveren of die diensten leveren op het gebied van vrijetijdsbesteding en recreatie kunnen bij het project betrokken worden.

Omdat leerlingen zelf kaarten, plattegronden en maquettes maken, helpen personen zoals een architect, aannemer, hovenier, archivaris, cartograaf of planoloog mee.

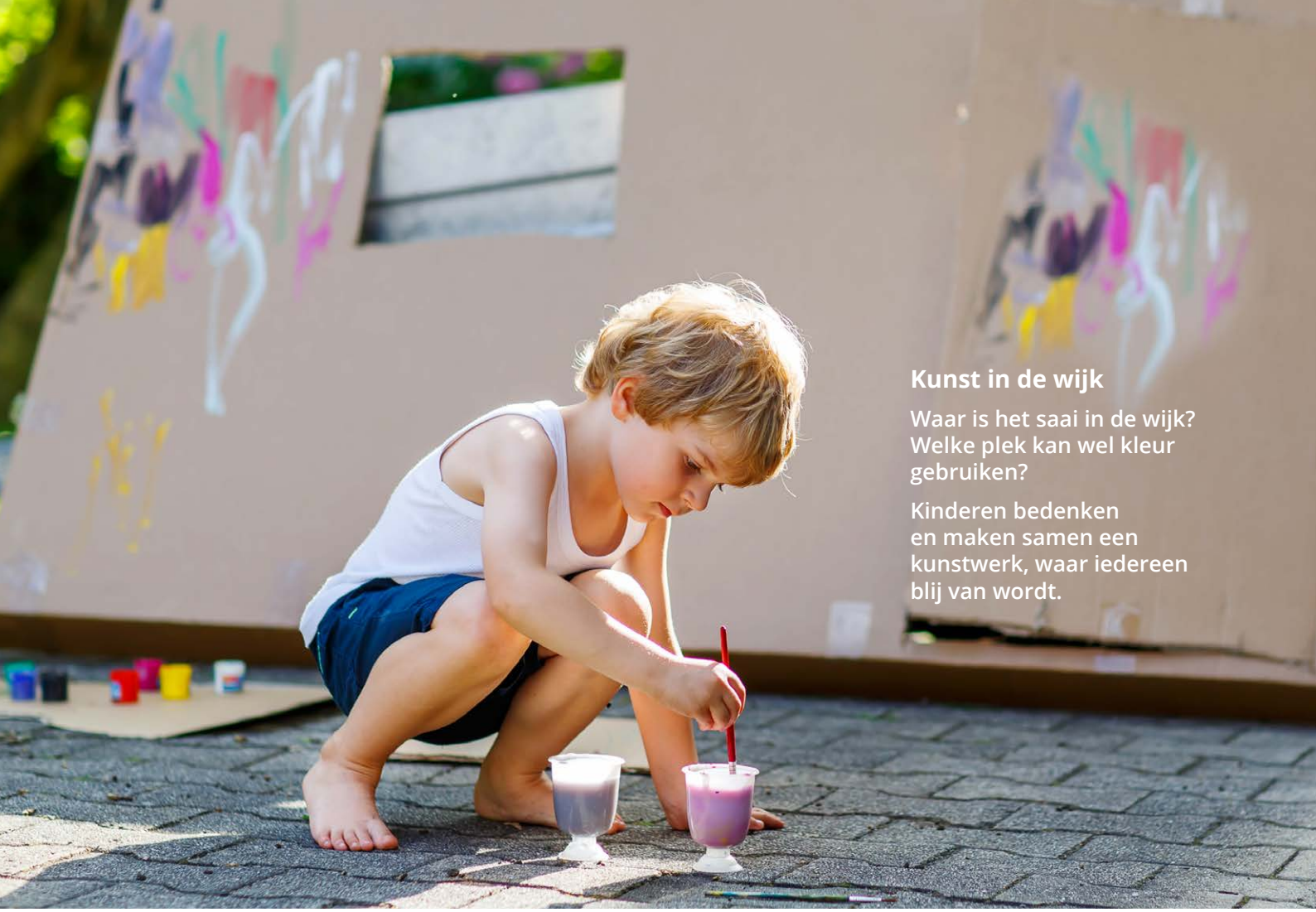

Kunst in de wijk

Waar is het saai in de wijk? Welke plek kan wel kleur gebruiken?

Kinderen bedenken en maken samen een kunstwerk, waar iedereen blij van wordt.

Speurtocht met foto's

De kinderen krijgen foto's uit de wijk. En gaan dan samen op speurtocht. Bij regen kan de speurtocht in het gebouw. Waar is die foto genomen in het gebouw? Oudere kinderen kunnen ook een foto-speurtocht maken voor de jongere kinderen.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Het huis
- De straat
- De wijk

Zorgen

In actie voor een schone omgeving

Met papierprikkers aan de slag. Samen al het afval verwijderen rondom de opvang. En dan het afval scheiden.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

De mooiste buurt van de wereld!

Waar ik woon

Tims nieuwe huis

Zeg wat jullie willen

Zeg wat je wilt

Maak de wijk schoon

Ruim de straat op

Sorteer afval

Samen een huis bouwen

Aan de slag met tafels, stoelen, verhuisdozen, dekens en lakens. Oudere kinderen bouwen een huis voor jongere die erin kunnen spelen.

Leidingen aanleggen

De oudere kinderen bouwen verder. Ze gaan met kokers en wc-rollen in de weer, want bij een echt huis horen een waterleiding en riolering.

Rondleiding maken voor ouders

Kinderen maken een plattegrond van de BSO en schrijven erbij wat ze waar doen. Ze stippelen een route uit voor de ouders die komen kijken.

Hobby en sport in de wijk

Organisaties uit de omgeving geven clinics. Van de damclub tot de scouting. De kinderen kiezen er enkele uit om ervaring op te doen.

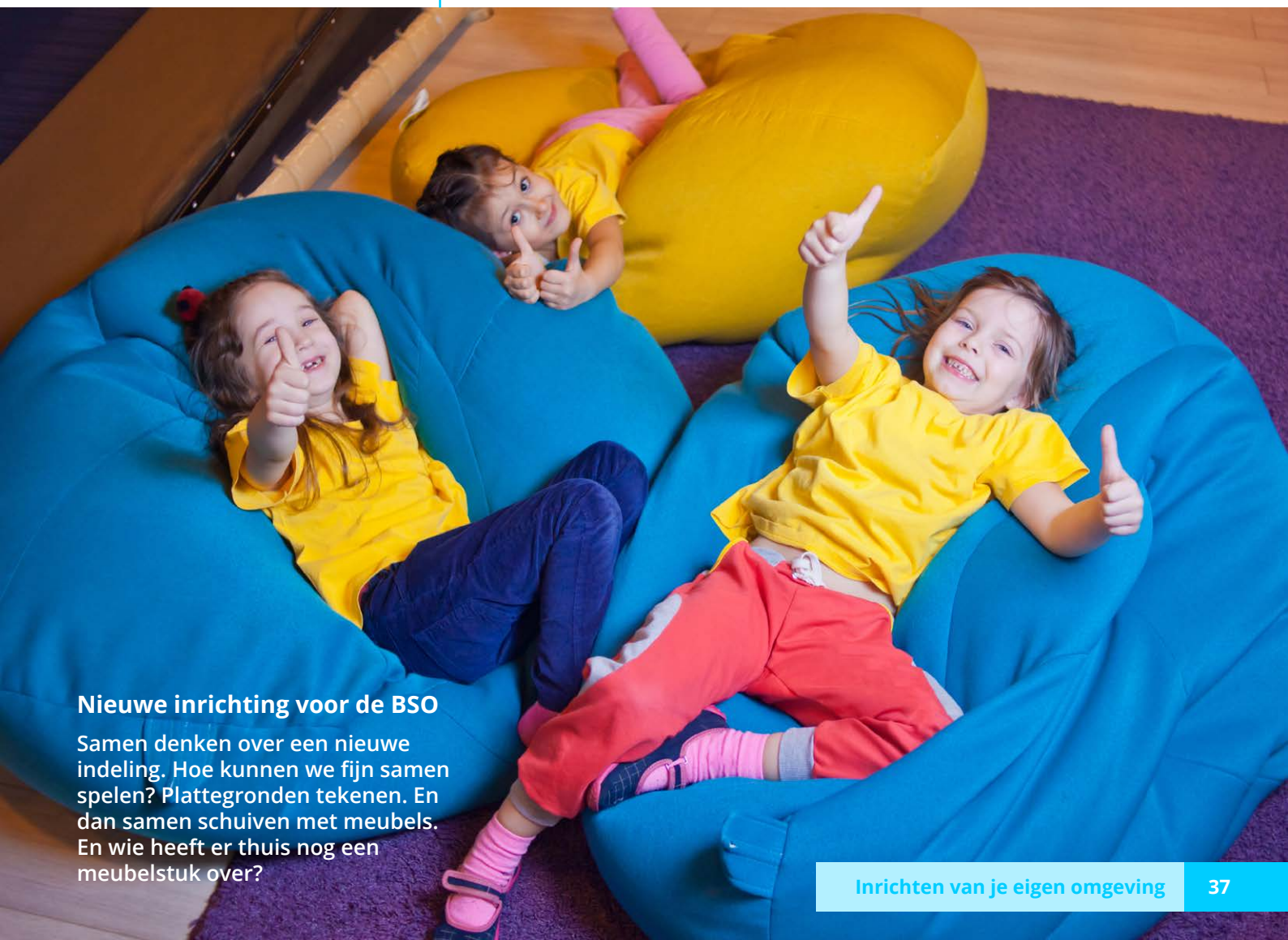

Nieuwe inrichting voor de BSO

Samen denken over een nieuwe indeling. Hoe kunnen we fijn samen spelen? Plattegronden tekenen. En dan samen schuiven met meubels. En wie heeft er thuis nog een meubelstuk over?

Omgaan met natuur

Waarom dit project?

Natuur vind je in het klein: in de tuin, in het park, in de berm en de sloot. En in het groot: in de zee, in het bos en op de hei. In dit project onderzoeken kinderen planten en dieren en hun omgeving, waardoor ze kennis opdoen over de natuur.

Het doel van dit project is dat kinderen leren dat planten en dieren afhankelijk zijn van elkaar. Ze leren ook dat mensen niet zonder planten en dieren kunnen leven. Ze beseffen dat we daarom zuinig met de natuur moeten omgaan.

1-2

Struinen in natuur

3-4

Bermen en sloten bekijken

5-6

Biotopen onderzoeken

7-8

Je milieu beschermen

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden zijn:

- Van zelf verwonderen tot anderen laten verwonderen: kinderen struinen door natuur en onderzoeken biotopen en menselijk gedrag. Ze verzamelen materialen, maken foto's of richten tentoonstellingen in om hun bevindingen aan anderen te tonen.
- Van individuele organismen tot organismen in samenhang: kinderen leren planten en dieren herkennen en benoemen, ze leren biotopen beschrijven en leren over de kringloop van stoffen en de invloed van alle organismen op elkaar.
- Van je milieu beïnvloeden tot je milieu bewust sparen: kinderen leren met zorg omgaan met planten en dieren in hun omgeving. Ze leren over (zwerf)afval, hergebruiken en recyclen. En ook over het zuinig omgaan met voedsel, water en energie.
- Van waarnemen tot systematisch onderzoeken: kinderen leren waarnemen, tekenen, meten en systematisch onderzoeken van natuur of menselijk gedrag.

Leren in en met de omgeving

Het tuincentrum levert planten aan de school. Akkerbouwers of telers vertellen meer over hun beroep. Kinderen gaan eropuit met natuurorganisaties. Veldwerkers ondersteunen kinderen bij het onderzoek in de natuur. Ze bezoeken een afvalverwerkingsbedrijf, drinkwaterzuivering of een duurzaam energiebedrijf.

Zorg voor planten

Mini-moestuintjes verzorgen, samen met groep 1 en 2.

Groen, groener, groenst. Samen kamerplanten verzorgen, verpotten en stekken.

In de sloot

Laarzen aan. Met klein en groot met een loep op onderzoek in de berm. Of met een schepnet in de sloot.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- Weide en sloot
- Park en berm
- Strand en duin
- Bos en heide

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Samen in de herfst op zoek naar beukennootjes. Valt het project in de lente? Houd een picknick en zoek paaseieren.

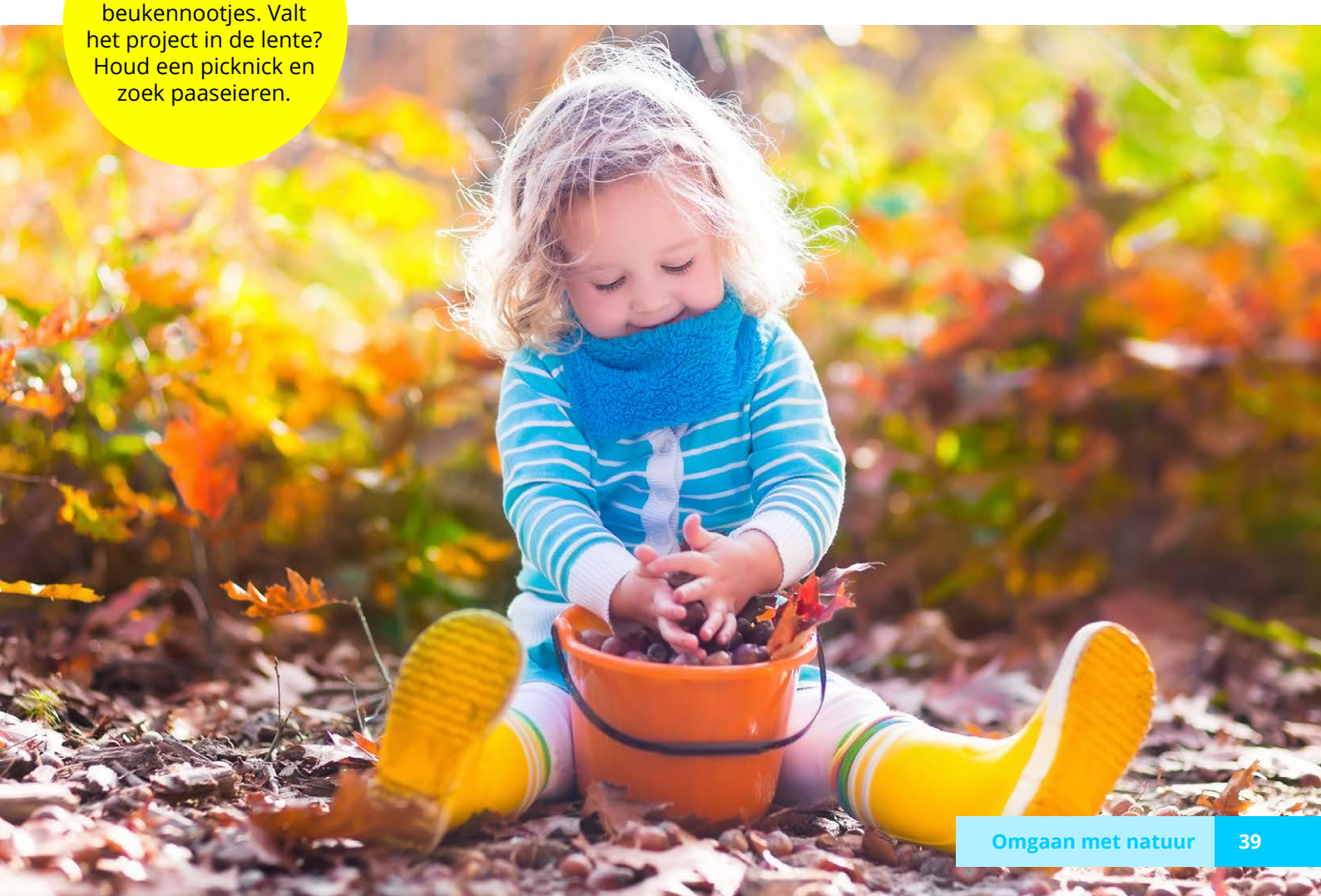

Buitenatelier

Eerst naar buiten en materialen zoeken. Dan lekker knutselen!

Of recyclen: Maak kunst van afval!

Herbarium maken

Enkele kinderen op de BSO maken een herbarium. Hun klasgenootjes op school leveren bladeren en bloemen aan. Zij drogen en plakken de bladeren en bloemen op. En zoeken de naam erbij.

Microscoop op de BSO

Eerst een technische uitleg van een labmedewerker over de microsoop. En er dan 4 weken mee onderzoeken. Alles wat je kunt bedenken uit de natuur mag eronder. Van mier tot boomschors, van veer tot aarde.

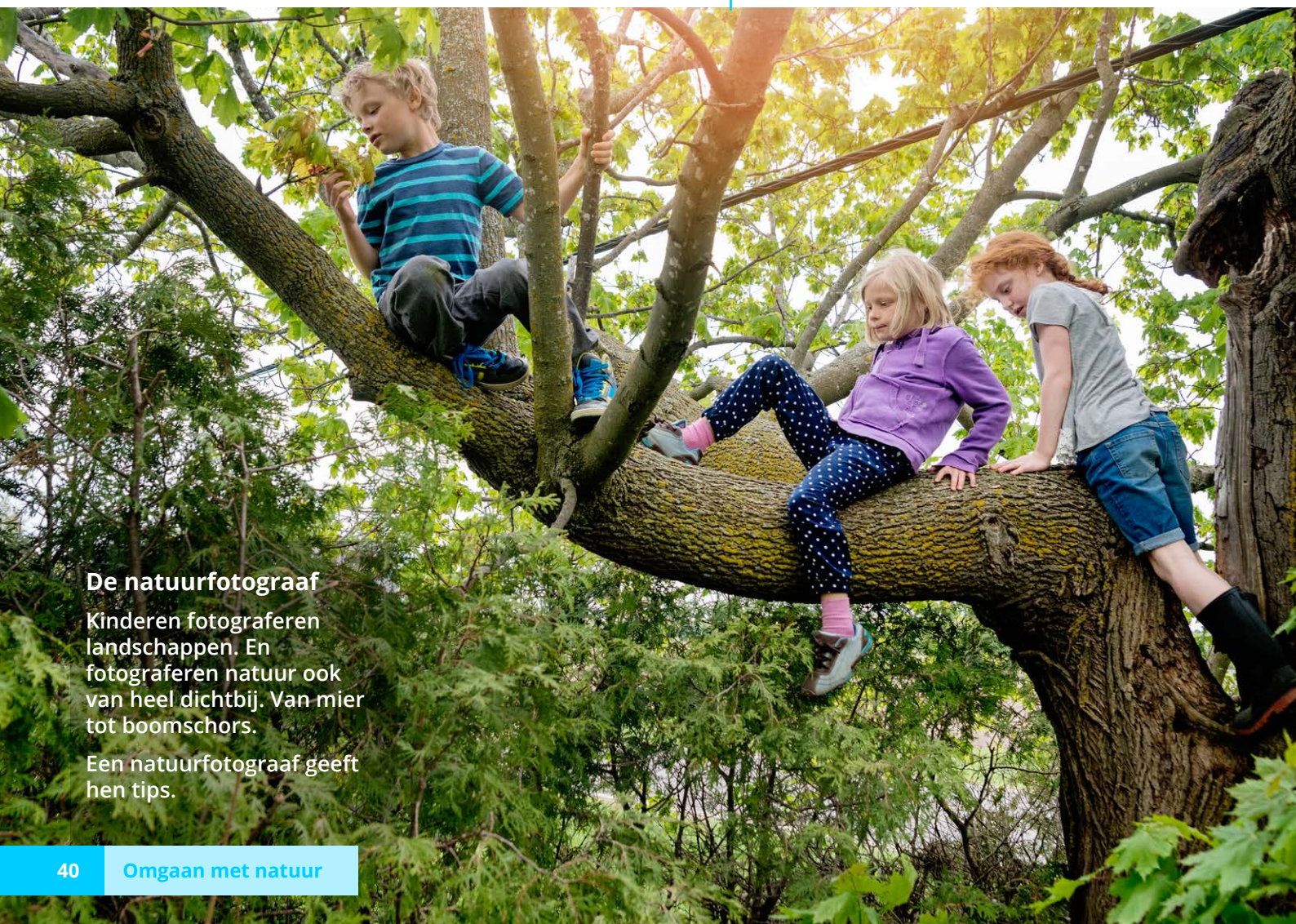

De natuurfotograaf

Kinderen fotograferen landschappen. En fotograferen natuur ook van heel dichtbij. Van mier tot boomschors.

Een natuurfotograaf geeft hen tips.

Veilig helpen

Waarom dit project?

In het dagelijks leven gebeuren soms kleine of grotere ongelukken. Hoe kun je jezelf en anderen dan veilig helpen? Leerlingen oefenen EHBO-vaardigheden in spelvorm. Ze raken zo vertrouwd met ongevalssituaties. Door die ervaring en kennis worden ze zekerder en zijn ze in staat om kalm te blijven en hulp te halen in echte situaties.

Doel van dit project is niet om medisch hulpverlener te worden, maar om te ervaren dat je bij een ongeluk iets voor een ander kunt betekenen door gericht hulp te halen. Dat kan alleen als je kalm blijft en duidelijk vertelt wat er aan de hand is.

1-2

Veilig helpen 1

3-4

Veilig helpen 2

5-6

Veilig helpen 3

7-8

Veilig helpen 4

Competenties als rode draden

In elk project werken groep 1 tot en met 8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren.
De rode draden zijn:

- Van handelen bij klein letsel tot handelen bij levensbedreigende situaties: kinderen leren bijvoorbeeld wat te doen bij een tand door de lip, een wond, een botbreuk en bij iemand die bewusteloos is.
- Van hulp halen tot zelf eerste hulp geven: kinderen leren een volwassene te halen om hulp te bieden, ze leren bellen met 112 en ze geven zelf hulp bij een ongeval.
- Van preventie tot hulp bieden: kinderen leren hoe zij ongelukken kunnen voorkomen, hoe zij onveilige situaties kunnen melden en hoe zij zelf kunnen handelen bij ongelukken.
- Van kleine ongelukken tot rampen: kinderen leren wat te doen bij een klein ongeluk thuis of op school tot wat je moet doen als het luchtalarm afgaat.
- Van kritiek tot feedback: kinderen leren omgaan met feedback, met kritiek geven en met complimenten ontvangen.

Leren in en met de omgeving

De brandweer, de politie, een ambulance-medewerker of EHBO'er vertelt over zijn werk of de kinderen gaan bij een van hen op bezoek. Een EHBO'er, een BHV'er, een huisarts of ambulancedienst geeft een workshop EHBO. Een grimeur, lotusslachtoffer of dramadocent geeft een workshop 'slachtoffer spelen' aan de kinderen.

Het alarm gaat af!

Ja, en wat doe je dan? Samen oefenen en ervaren. En dan nabespreken wat de volgende keer beter kan.

Afbakenen voor de peuters

De peuters zoomen in op een onderwerp binnen het project.

Bijvoorbeeld:

- De (tand)arts
- Help elkaar
- Hulpdiensten

Zingen maar!

De kinderen leren samen een lied en bedenken er zelf een dans of act bij. En wie wil, gebruikt ook nog instrumenten.

Tip Kies één van deze verhalen met woordplaten als kapstok voor het project.

Spelen in het ziekenhuis

De peuters spelen samen met groep 1 en 2 in de themahoek ziekenhuis. Met verkleedkist, dokterstas en operatietafel.

Theaterstuk Help!

De kinderen bedenken samen een theaterstuk met de titel Help! Er moet een verhaallijn komen, maar ook een rolverdeling, kleding, attributen en een decor. En als ze willen, verwerken ze een lied in het stuk. De ouders mogen komen kijken.

Wonden schminken

Kinderen bekijken samen boeken over schminken van wonden. Welke willen ze zelf maken? Bij elkaar schminken ze wonden op het gezicht, de armen en benen.

Skeletten maken

Kinderen maken hun eigen skelet na op ware grootte. Ze gebruiken eierdozen (door de lengte halveren) voor de botten. Deze verbinden ze met touw en splitpennen. Dit zijn de gewrichten.

Workshop van een bhv'er

Iemand met een bhv-diploma geeft een workshop. Kinderen spelen om de beurt lotusslachtoffer.

De 12 projecten

Omgaan met elkaar

We leven samen met allerlei verschillende mensen met verschillende waarden en normen. Hoe ga je daarmee om? Hoe kun je die verschillen leren waarderen?

Maken van je eigen product

We gebruiken dagelijks allerlei producten. Wie maken die producten? En hoe zien de productieprocessen eruit? Leerlingen gaan zelf aan de slag met productontwikkeling.

Leren voor later

Wat kun je van vroeger en van nu leren dat belangrijk is voor jezelf voor later? Welke talenten heb je al en hoe ontwikkel je die verder?

Zorgen voor dieren

In Nederland zijn veel huisdieren. Bij het verzorgen van een dier komt vaak meer kijken dan je in eerste instantie denkt. Hoe zorg je goed voor een dier?

Beleven van onze planeet

Op en om de aarde valt veel te bekijken en beleven. Leerlingen onderzoeken en verwonderen zich over allerlei natuurverschijnselen.

Veilig in het verkeer

De leerlingen gaan dagelijks door het verkeer naar school. Hoe kan dat zo veilig mogelijk? Wat moet je daarvoor weten en kunnen?

Zorgen voor jezelf en anderen

Gezondheid vindt iedereen belangrijk. Hoe zorg je niet alleen voor lichamelijk welbevinden, maar ook voor psychisch en sociaal welbevinden van jezelf en anderen?

Omgaan met geld

We worden dagelijks verleid tot consumptie. Op straat, in de winkel, op de tv en in sociale media. Maar ook door anderen. Hoe ga je hiermee om?

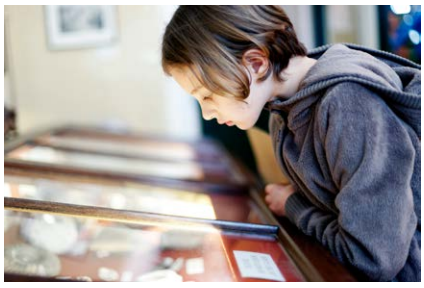

Leren van personen van vroeger

Veel personen uit de Nederlandse geschiedenis hebben nog steeds een belangrijke invloed op ons dagelijks leven. Wat kunnen we van deze personen leren?

Inrichten van je eigen omgeving

We wonen met veel mensen in een klein land. Grond is schaars. Hoe gaan we zorgvuldig en slim met onze ruimte om?

Omgaan met natuur

Zonder natuur, planten en dieren kunnen mensen niet leven. Hoe zijn planten, dieren en mensen van elkaar afhankelijk? En hoe ga je zuinig met natuur om?

Veilig helpen

In het dagelijks leven gebeuren soms kleine of grotere ongelukken. Hoe kun je jezelf en anderen dan veilig helpen?